

Piłkarze, graffiti i rasizm

MATERIALY PRASOWE

Kadr z filmu „Wyjście przez sklep z pamiątkami”

„Wojciech Wilczyk: (nie) widzialne/ (in) visible” to nie tylko wystawa zdjęć, ale też szereg wydarzeń towarzyszących. W Muzeum POLIN będą się odbywać warsztaty, spotkania, panele dyskusyjne i pokazy filmowe nawiązujące do problemów nietolerancji i mowy nienawiści. Czego nie przegapić?

EMILIA DŁUŻEWSKA

Naród wybrany, Cracovia pany

dyskusja o tożsamości kibica, 19 listopada, godz. 18

Jak to się stało, że współcześnie środowiska kibiców piłkarskich kojarzone są z nietolerancją i antysemityzmem? Czy duma z klubu musi pociągać za sobą wrogość do innych? Na początku XX wieku klub piłkarski Cracovia jako pierwszy uznał, że nie jest ważne, jakiej zawodnik jest narodowości, pochodzenia czy religii. Dziś o jego tolerancyjnej przeszłości przypominają głównie nienawistne hasła wypisywane na murach przez kibiców innej krakowskiej drużyny - Wisły, a słowo „Żyd” traktowane jest jak obelga.

O tym, jak Cracovia stała się „narodem wybranym” piłki nożnej, opowie Maciej Kozłowski, historyk i były ambasador Polski w Izraelu. Jego książka, opublikowana w tym roku przez stowarzyszenie „Nigdy Więcej”, opisuje wielokulturowe korzenie polskiego sportu. Rodzącej się tożsamości kibiców i jej związków z tożsamością narodową autor szuka już w czasach przed pierwszą wojną światową.

W dyskusji poza Maciejem Kozłowskim wezmą udział Jerzy Fedorowicz, reżyser, poseł i kibic z Krakowa, oraz Jacek Purski ze stowarzyszenia „Nigdy Więcej” walczącego z rasizmem m.in. na polskich stadionach. Rozmowę poprowadzi Anna Waclawik-Orpik z radia TOK FM.

Z (a) miany. Sztuki wizualne i żydowska (nie) obecność

spotkanie z artystami, 9 grudnia, godz. 18

Żydowska nieobecność w zbiorowej świadomości to temat, który coraz częściej podejmują polscy artyści. W jaki sposób konfrontują się ze społeczną pamięcią i z jakich materiałów korzystają?

O projektach nawiązujących do Zagłady w polskich sztukach wizualnych będą rozmawiać Wojciech Wilczyk, fotograf Łukasz Baksik (autor m.in. cyklu „Macewy codziennego użytku”, dokumentującego płyty nagrobne z żydowskich cmentarzy, które w PRL-u były używane jako materiał budowlany), Rafał Jakubowicz,

którego instalacje - m.in. hebrajski napis „Pływania” wyświetlany na fasadzie dawnej synagogi w Poznaniu, po wojnie przerobionej na miejski basen - przypominają o historii mniejszości żydowskiej w polskich miastach, oraz Karolina Frejno, autorka wielu projektów poświęconych mniejszościom we współczesnej Polsce. Spotkanie poprowadzi historyczka sztuki i kuratorka, dr Ewa Toniak.

„Wyjście przez sklep z pamiątkami”

pokaz filmowy, 4 stycznia, godz. 19

Jak malunek na murze wchodzi na współczesny rynek sztuki i jak pogodzić polityczne korzenie streetartu z jego rosnącą popularnością? O obsypanym nagrodami filmie „Wyjście przez sklep z pamiątkami” głośno było na długo przed premierą. Jego reżyserem jest legenda streetartu, brytyjski artysta Banksy. Charakterystyczny styl Banksy'ego szybko zapewnił mu rozpoznawalność. Jego prace - choć wyceniane na kilkaset tysięcy dolarów - w większości powstają nielegalnie. Wiele z nich jest satyrycznym komentarzem do bieżących politycznych wydarzeń. Jedną z najgłośniejszych interwencji Banksy'ego były szablony wykonane na murze oddzielającym Izrael od okupowanego Zachodniego Brzegu Jordanu oraz w ruinach w Strefie Gazy.

Paradoksalnie, choć Banksy jest najbardziej rozpoznawalnym twórcą graffiti, wciąż działa anonimowo - fani nie wiedzą, jak się nazywa ani jak wygląda. „Wyjście przez sklep z pamiątkami” to ironiczny autoportret środowiska streetartu, ale też pytanie o to, jak uliczne graffiti staje się towarem, w jaki sposób zachować jego społeczną wiarygodność i czy zawłaszczanie miejskiej przestrzeni może stać się wyrazem społecznego zaangażowania.

Nasza mowa nienawiści

warsztaty dla szkół

Nienawistne hasła na miejskich murach na dobre wpisały się w polski krajobraz. Czy fakt, że często wcale ich już nie zauważamy, oznacza, że przestały być szkodliwe? A może nie reagując, przyłączamy się do nagonki na „innych”?

W poniedziałki, środy, czwartki i piątki w czasie trwania wystawy Centrum Edukacyjne Muzeum POLIN i Stowarzyszenie „Nigdy Więcej” zapraszają na warsztaty poświęcone mowie nienawiści skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych. Punktem wyjścia będzie wystawa Wojciecha Wilczyka. Uczniowie dowiedzą się, jak działa mechanizm dyskryminacji i jak mogą się mu przeciwstawić. ●